

lub przedsiębiorstwa, które zamierza je budować na własnym gruncie, albo i obcym za zgodą właściciela i bez połączenia z ogólną siecią kolejową.

Na budowę takich kolei, o ile mają być poruszane siłą mechaniczną, udziela zezwoleń Minister Kolei Żelaznych lub władze, przez niego upoważnione, jeżeli ustawy specjalne nie stanowią inaczej.

Od orzeczenia władz, działających z upoważnienia Ministra Kolei Żelaznych (ustęp 2), można w ciągu dni trzydziestu odwołać się do ministra.

Połączenie kolei, wskazanych w ustępie 1, z ogólną siecią kolejową, może nastąpić tylko za zezwoleniem Ministra Kolei Żelaznych.

Art. 23. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrowi Kolei Żelaznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu i innymi interesowanymi ministrami.

Art. 24. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy tracą moc wszelkie dotychczas obowiązujące na obszarze Rzeczypospolitej przepisy, rozporządzenia i ustawy w przedmiocie udzielania zezwoleń na studia kolejowe oraz koncesji na budowę i eksploatację prywatnych kolei żelaznych.

Art. 25. Potrzebne instrukcje i rozporządzenia wykonawcze wyda Minister Kolei Żelaznych.

Art. 26. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Marszałek:

Trąmpczyński

Prezydent Ministrów:

A. Ponikowski

Minister Kolei Żelaznych:

Sikorski

Minister Skarbu:

Michalski

647.

U s t a w a

z dnia 21 października 1921 r.

o zarobkowym pośrednictwie pracy.

Art. 1. Zarobkowym pośrednikiem pracy jest ten, kto zawodowo w celach zarobkowych:

- a) pośredniczy w zawarciu umowy o pracę;
- b) zbiera, ogłasza lub udziela wiadomości o popycie i podaży siły roboczej.

Art. 2. Zarobkowe pośrednictwo pracy może wykonywać tylko obywatel Rzeczypospolitej Polskiej, który uzyskał na to pozwolenie władzy państwowej.

Pozwolenie to może odnosić się wyłącznie do pośrednictwa pracy w obrębie Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 3. Pozwolenia na prowadzenie przedsiębiorstwa pośrednictwa pracy udziela Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 4. Pozwolenia należy odmówić:

- a) jeżeli petent lub osoby, pozostające z nim w jednym gospodarstwie domowym, nie dają swym postępowaniem gwarancji, że czynność pośrednictwa będzie wykonywana zgodnie z prawem i dobrym obyczajem;
- b) jeżeli w danej miejscowości istnieje dostateczna liczba pośredników zarobkowych, a zwłaszcza jeżeli istnieje państwowe lub inne niezarobkowe biuro pośrednictwa pracy, spełniające swe zadania w wystarczającym zakresie.

Art. 5. Nie mogą być wydawane pozwolenia na wykonywanie zarobkowego pośrednictwa pracy osobom, które nie miały w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy pozwolenia na trudnienie się tego rodzaju pośrednictwem.

Biura zarobkowe pośrednictwa pracy dla służby domowej ulegają likwidacji w ciągu lat 5.

Art. 6. Pozwolenia udziela się na jeden rok za złożeniem kaucji, której wysokość określi Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej, przyczem określa się do jakich zawodów i do jakiej miejscowości odnosi się pozwolenie.

Pozwolenie może być odnowione, o ile petent wniesie przynajmniej na trzy miesiące przed wygaśnięciem dawnego pozwolenia podanie o jego odnowienie. Wniesienie tego podania uprawnia do dalszego wykonywania zawodu aż do rozstrzygnięcia podania.

Art. 7. Pozwolenie dotyczy tylko osoby pośrednika, który przedsiębiorstwo swe winien prowadzić osobiście.

Postęgiwanie się pomocnikami dozwolone jest tylko za każdorazowym zatwierdzeniem Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej i to tylko wtedy, jeżeli osoby te odpowiadają warunkom art. 4 ust. a). Zakładanie filji jest niedozwolone.

Art. 8. Zarobkowy pośrednik pracy i osoby, pozostające z nim w jednym gospodarstwie domowym, nie mogą być właścicielami, ani zajmować się prowadzeniem następujących przedsiębiorstw: jadłodajni, kawiarni, sprzedaży napojów wysokokowych, wynajmu mieszkań i noclegów, handlu odzieżą i żywnością, sprzedaży losów loteryjnych i kart okretowych, wymiany pieniędzy, prowadzeniem zakładów zastawniczych.

Art. 9. Zarobkowy pośrednik pracy nie może z innymi zarobkowymi pośrednikami pracy zawierać spółek i innych umów w zakresie zarobkowego pośrednictwa pracy.

Art. 10. Wszelkie umowy, których mocą pracobiorca lub pracodawca zobowiązuje się stale korzystać z pośrednictwa tego samego zarobkowego pośrednika, albo zobowiązuje się nie korzystać z uzyskanego miejsca pracy dłużej niż przez określony okres czasu, są nieważne.

Art. 11. Wysokość wynagrodzenia, pobieranego przez zarobkowych pośredników pracy, ustala Minister Pracy i Opieki Społecznej. Zapłaty może żądać pośrednik tylko wtedy, gdy na skutek jego czynności została zawarta umowa pracy. Umowa, przerzucająca koszt pośrednictwa w całości na pracobiorcę, jest nieważna.

Art. 12. Zarobkowy pośrednik pracy obowiązany jest zgóry powiadomić poszukującego pracy o wysokości wynagrodzenia za pośrednictwo.

Prócz tego wynagrodzenia żadnych innych należności od poszukujących pracy pobierać nie wolno.

Art. 13. Pośrednik zarobkowy nie może pobierać kaucji od poszukującego pracy. Nie wolno mu też zatrzymywać wbrew woli właścicieli dokumentów, które zostały u niego złożone.

Art. 14. Pośrednik zarobkowy winien prowadzić rejestr, zawierający między innymi uwidocznienie pobranej opłaty oraz potwierdzenie jej uiszczenia przez poszukującego pracy.

Minister Pracy i Opieki Społecznej wyda postanowienia w przedmiocie ustroju i sposobu prowadzenia zarobkowych biur pośrednictwa pracy.

Art. 15. Pozwolenie na prowadzenie przedsiębiorstwa pośrednictwa pracy będzie pośrednikowi zarobkowemu odjęte, jeżeli nie przestrzega przepisów ustawy niniejszej oraz jeżeli zająd warunki, które w myśl art. 4 ustawy uzasadniają odmówienie pozwolenia.

Art. 16. Zarobkowe przedsiębiorstwa pośrednictwa pracy w b. zaborze rosyjskim, istniejące w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy, winny w ciągu trzech miesięcy wnieść podanie o uzyskanie pozwolenia w myśl art. 3 i 6.

W b. zaborach austriackim i pruskim zarobkowi pośrednicy pracy, którzy na podstawie dawniejszych przepisów uzyskali pozwolenie na prowadzenie swych przedsiębiorstw, podlegają przepisom niniejszej ustawy i w ciągu trzech miesięcy od wejścia jej w życie winni przedłożyć regulamin przedsiębiorstwa.

Art. 17. Za pogwałcenie przepisów, objętych art. 2 i 6 ustawy niniejszej, winny ulega w drodze sądowej karze pozbawienia wolności na czas od 1 do 6 miesięcy, a nadto grzywnie w kwocie od 10.000 mk. do 100.000 mk., lub jednej z tych kar.

Art. 18. Za pogwałcenie przepisów, objętych art. 7 (ust. 2), 8, 9, 10, 11, 12, 13 i 14 ustawy niniejszej, winny ulega w drodze sądowej karze pozbawienia wolności na czas od 2 tygodni do 3 miesięcy, a nadto grzywnie w kwocie od 500 mk. do 5000 mk., lub jednej z tych kar.

Art. 19. Usiłowanie przestępstw, przewidzianych w niniejszej ustawie, jest karane.

Art. 20. Przepisy niniejszej ustawy nie odnoszą się do pośrednictwa pracy, wykonywanego przez instytucje społeczne i samorządowe.

Art. 21. Wszelkie przepisy, sprzeczne z niniejszą ustawą, uchyla się.

Art. 22. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej, a na terytorjum b. zaboru pruskiego Ministrowi b. Dzielnicy Pruskiej w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 23. Ustawa niniejsza obowiązuje w miesiąc po jej ogłoszeniu.

Marszałek:

Trampczyński

Prezydent Ministrów:

A. Ponikowski

Minister Pracy i Opieki Społecznej:

L. Darowski

Minister b. Dzielnicy pruskiej:

Wybicki